

Aan
Provinciale Staten

Onderwerp
Opheffen reserve cofinanciering Europese Programma's 2000-2006, herbestemmen vrijval en afgeven garantstelling voor overcommittering Kansen voor West 2007-2013.

1. Beslispunten
  1. De reserve cofinanciering Europese Programma's 2000-2006 op te heffen (saldo per 31 december 2012 € 4.434.389,-).
  2. De vrijvallende middelen toe te voegen aan de algemene reserve ter versterking van de weerstandscapaciteit door middel van de 4^e begrotingswijziging.
  3. Binnen de algemene reserve voorlopig € 1.200.000,- te oormerken voor de nog niet gedekte uitvoeringskosten voor de programmaperiode 2007-2013.
  4. Een garantstelling af te geven aan de Management Autoriteit (gemeente Rotterdam) voor overcommittering Kansen voor West 2007-2013 tot een maximumbedrag van € 1.500.000,-.

2. Inleiding
Sinds 1994 ontvangt Flevoland vanuit Europa financiële steun in het kader van het cohesiebeleid van de Europese Unie, het Europese plattelandsbeleid en het gemeenschappelijk visserijbeleid. Deze steun krijg vorm en inhoud door middel van meerjarige operationele programma's die worden gevoed door de Europese structuurfondsen.

Periode 2000-2006

In de periode 2000-2006 (met uitloop tot medio 2009) is er in Flevoland een uniek operationeel programma uitgevoerd, waarin bovenstaande Europese beleidslijnen gecombineerd zijn in één multifund programma. Over de resultaten en effecten van dit programma bent u op 7 december 2011 uitgebreid geïnformeerd.

Het uitvoeren van Europese programma's vraagt ook financiële betrokkenheid van de provincie zoals cofinanciering voor projecten die vanuit het operationeel programma worden gesubsidieerd. Ook loopt de provincie enigermate financiële risico's. Deze risico's houden ondermeer verband met te nemen maatregelen om tot volledige besteding van de Europese structuurfondsen te komen; overcommittering. Tevens is er het risico dat de Europese Commissie (EC) afwijkt van de door de provincie gedeclareerde bijdragen uit de structuurfondsen vanwege bijvoorbeeld interpretatieverschillen over Europese regelgeving. Om deze redenen is er voor de programmaperiode 2000-2006 de reserve cofinanciering Europese Programma's 2000-2006 gevormd. Omdat nog niet definitief met de EC was afgerekend is deze reserve tot dusverre gehandhaafd. Inmiddels is ook het laatste fonds (visserijfonds FIOV) in de jaarrekening 2012 afgerekend en bedraagt het actuele saldo van de reserve € 4.434.389,-.

Periode 2007-2013

In de huidige programmaperiode 2007-2013 (met uitloop tot ultimo 2015) kent Flevoland niet langer een autonoom multifund programma. Voor wat betreft het Europese Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO) maakt Flevoland samen met P4 en G4 partners onderdeel uit van landsdeel West. Voor landsdeel West is het operationeel programma "Kansen voor West" in uitvoering, waarbij de gemeente Rotterdam als Management Autoriteit (MA) eind-

Besluitvormingsronde Statendag
10 april 2013 (ov) / 8 mei
2013

Agendapunt

Lelystad
5 maart 2013

Registratienummer
1445180

Inlichtingen
O.L.F. Gähler

Afdeling/Bureau
PME

Portefeuillehouder
Appelman, J.N.J.

Thema
Economie en Bereikbaarheid

Routing

Opinieronde Statendag
-----

verantwoordelijk is voor het beheer van het programma. Als Programmabureau West-Regio (PB-WR) ondersteunt de provincie Flevoland de gemeente Rotterdam bij haar taken. In totaal is er voor landsdeel West een EFRO budget beschikbaar van € 310,6 miljoen, waarvan € 34,2 miljoen geormerkt is voor Flevoland.

In dit kader heeft u op 6 september 2007 het uitvoeringsdocument "Kansen voor Flevoland" vastgesteld en ten behoeve van cofinanciering voor projecten een budget beschikbaar gesteld van € 10,5 miljoen. Dit is geëffectueerd middels de reserve cofinanciering Europese Programma's 2007-2013.

Tijdens de vorige programmaperiode is door middel van vorming van extra ruimte in deze reserve overcommittering beschikbaar gesteld om maximale uitputting van de fondsen te bereiken. Voor de huidige programmaperiode is hier nog niet in voorzien. Nu de programmaperiode ten einde loopt en de MA gevraagd heeft of de partners garant willen staan voor overcommittering wordt voorgesteld om hieraan invulling te geven. Op basis van een risicoanalyse van het Flevolandse aandeel in landsdeel West (zie bijlage) blijkt een overcommitteringsbudget van € 1,5 miljoen noodzakelijk. Er bestaat een risico dat (een deel van) het overcommitteringsbudget uiteindelijk zal moeten worden uitbetaald. In lijn met het provinciaal risicobeleid wordt voor dit risico geen afzonderlijke reservering gemaakt maar maakt dit risico onderdeel uit van de totale risico's in de paragraaf weerstandsvermogen in begroting en jaarstukken. De totaalomvang van deze risico's wordt afgezet tegen de weerstandcapaciteit, waarvan de vrije ruimte in de algemene reserve onderdeel uitmaakt.

Met betrekking tot de financiering van de kosten van de MA en de provincie Flevoland als PB-WR zijn in een convenant tussen de (P4 en G4) partners afspraken gemaakt. In dit convenant is impliciet de financiering geregeld tot medio 2015, terwijl er ondermeer ten behoeve van de afronding van het programma ook nog kosten gemaakt zullen moeten worden in de tweede helft van 2015 en in 2016. Ten tijde van het construeren van het convenant was voorzien dat deze kosten gefinancierd zouden kunnen worden uit de zogenaamde technische bijstand voor de periode 2014-2020. Dit is een gebruikelijke methodiek die ook door de EC is toegestaan. De voorbereidingen voor de periode 2014-2020 zijn nu in volle gang. Het is niet zeker of deze methodiek volledig kan worden toegepast. Omdat als gevolg hiervan nog niet (volledig) in de financiering van alle uitvoeringskosten voor de periode 2007-2013 is voorzien wordt voorgesteld om in de algemene reserve een oormerk van € 1,2 miljoen op te nemen (eenmaal de jaarlijkse kosten van het PB-WR).

Tot slot bestaat het risico dat de EC niet alle gedeclareerde uitgaven zal accepteren. De Europese regelgeving die van toepassing is bij de uitvoering van operationele programma's is veelomvattend en complex. Met name op het gebied van staatssteun en aanbesteden zijn er risico's dat de oorspronkelijke beoordeling van een subsidieaanvraag op een later moment niet verenigbaar blijkt met Europese regelgeving. Dit kan onder andere door toedoen van een uitspraak van het Europese Hof of een door de EC ingesteld onderzoek. In het geval dat bijvoorbeeld blijkt dat er ongeoorloofde staatssteun is verleend dan dient deze teruggevorderd te worden bij de ontvanger van deze steun en zal de EC de gedeclareerde uitgaven niet accepteren. Bovendien doen de controles door de EC zich uitputtender voor dan in voorgaande periodes. De omvang van dit risico laat zich moeilijk kwantificeren. In de voorgaande programmaperiode werd dit risico gedekt door de beschikbare ruimte in de reserve cofinanciering Europese Programma's 2000-2006. In lijn met het provinciaal risicobeleid (zie hierboven bij het risico van overcommittering) wordt voor dit risico geen afzonderlijke reservering gemaakt. Op z'n vroegst zal in de jaren 2017-2020 duidelijk worden wat de financiële omvang hiervan is.

3. Beoogd effect

Met het opheffen van de reserve cofinanciering Europese Programma's 2000-2006 wordt beoogd om deze programmaperiode op een juiste, volledige en rechtmatige wijze financieel af te sluiten.

Met het oormerk in de algemene reserve wordt beoogd het financiële risico dat gepaard gaat met niet (volledig) gefinancierde uitvoeringskosten af te dekken.

Door garant te staan voor overcommitting kan de MA extra projecten honoreren waardoor het EFRO budget voor de periode 2007-2013 maximaal wordt benut.

4. Argumenten

1.1. *De programmaperiode 2000-2006 is definitief afgesloten.*

Voor programmaperiode 2000-2006 werd rekening gehouden met het risico dat de EC de door de provincie gedeclareerde bijdragen lager zou vaststellen. In zo'n geval zou er extra provinciale cofinanciering moeten worden ingezet. Nu definitief is afgerekend (als laatste met het visserijfonds FIOV) is dit dossier financieel afgesloten (zie Jaarrekening 2012).

1.2. *De reserve cofinanciering Europese Programma's 2000-2006 kan worden opgeheven.*

Nu de programmaperiode definitief is afgesloten kan deze reserve worden opgeheven. Het resterend saldo ad € 4.434.389,- valt vrij.

1.3. *Het voorstel is conform het financiële beleid.*

Conform de Provinciewet en de BBV zijn Provinciale Staten bevoegd tot het onttrekken aan en storten in reserves. Ook het opheffen van een reserve en herbestemmen van vrijvallende middelen is de bevoegdheid van Provinciale Staten.

2.1. *De weerstandscapaciteit dient op peil te blijven.*

Voor de risico's die de provincie loopt dient voldoende weerstandcapaciteit beschikbaar te zijn. Het streven is om de weerstandcapaciteit minimaal 110% van de risico's te laten zijn en bij voorkeur tussen de 150% en 200% om enige marge te hebben. Op basis van de begroting 2013 bedraagt het percentage 116%. Het voorstel voor overcommitting en de risico's van de eindafrekening leiden tot een hogere totale risico-omvang. Door de algemene reserve te versterken staat hier ook extra dekking tegenover.

3.1. *Uitvoeringskosten zijn nog niet volledig gedekt.*

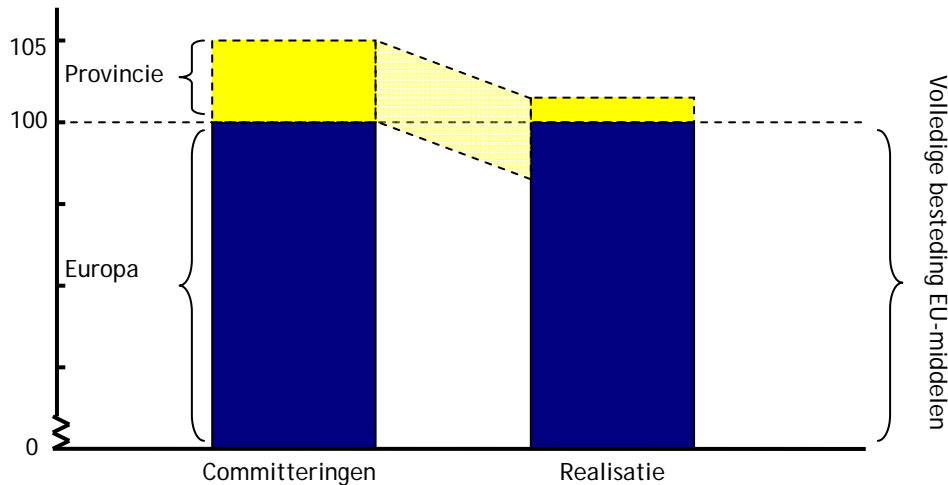
Ten tijde van het construeren van het convenant tussen de (P4 en G4) partners was voorzien dat een deel van de uitvoeringskosten gefinancierd zouden kunnen worden uit de zogenaamde technische bijstand voor de periode 2014-2020.

De voorbereidingen voor de periode 2014-2020 spelen zich nu op alle niveaus af. Cruciaal hierbij zijn de onderhandelingen over het Meerjarig Financieel Kader. Het EFRO budget van een nieuw programma voor landsdeel West hangt hier direct mee samen. Op basis van de laatste voorstellen is het welhaast zeker dat het EFRO budget voor landsdeel West aanzienlijk zal dalen, waarschijnlijk van ruim 310 miljoen euro naar circa 180 miljoen euro. Hierdoor daalt ook het EFRO budget voor technische bijstand en komen eerder gedane veronderstellingen onder druk te staan. Daarnaast zijn er sinds november 2011 gesprekken met het Rijk over het al dan niet centraliseren van de uitvoering van operationele programma's. De relatief snelle opvolgingen van bewindspersonen bij het ministerie van Economische Zaken zijn in dit kader niet bevorderlijk gebleken voor voortvarende onderhandelingen. Hier is evenmin rekening mee gehouden waardoor het niet zeker is of de voorziene methodiek op zichzelf wel kan worden toegepast. Tenslotte moeten er tussen de (P4 en G4) partners onderling opnieuw afspraken gemaakt worden over de uitvoeringsstructuur van een nieuw programma in de periode 2014-2020. Het uitgangspunt is voornamelijk om de bestaande structuur zoveel mogelijk intact te laten. Ook hiervoor geldt dat dit, mede vanwege het naar verwachting veel lagere EFRO budget, geen uitgemaakte zaak is. Omdat nog niet in de financiering van alle uitvoeringskosten is voorzien wordt voorgesteld om voorlopig een oormerk van € 1,2 miljoen op te nemen (eenmaal de jaarlijkse kosten van het PB-WR). Zodra er meer duidelijkheid is over de programmaperiode 2014-2020 zullen de noodzaak en omvang van dit oormerk opnieuw worden bezien.

4.1. *Overcommitting voorkomt de onderuitputting van het programma.*

Uit ervaringscijfers van ondermeer de programmaperiode 2000-2006 kan geconcludeerd worden dat de gerealiseerde uitgaven bij subsidievaststellingen voor individuele projecten gemiddeld lager uitvallen dan op het moment van subsidieverlening is gecommitteerd.

Het risico dat hiermee gepaard gaat is dat de beschikbare Europese structuurfondsmiddelen (EFRO) niet volledig besteed worden. Als beheersingsmaatregel voor dit risico kan het instrument van overcommitteren worden ingezet. Onderstaand is grafisch de overcommittingssystematiek weergegeven. Door bovenop het beschikbare EFRO budget extra projecten te honoreren wordt bereikt dat het volledig beschikbare EFRO wordt besteed.

4.2. *Overcommitting is toegestaan.*

Provinciale Staten mogen een overcommittingbudget toekennen. Voorwaarden zijn dat het financieel risico wordt ingeschat en afgedekt, en dat ten allen tijde te traceren is waar het overcommittingbudget voor wordt gebruikt en wat het saldo is. In de financiële administratie zal het risico worden afgedekt en het overcommittingbudget separaat worden verantwoord.

4.3. *Verzoek MA aangaande overcommitting en Risicoanalyse.*

In 2011 heeft de MA aan haar (P4 en G4) partners schriftelijk verzocht aan te geven of men het instrument overcommitting wilde inzetten. De MA heeft, teneinde EFRO subsidies te kunnen verlenen boven het beschikbare EFRO budget, als voorwaarde gesteld dat iedere partner een garantiestelling afgeeft ter grootte van het overcommittingbudget dat iedere partner beschikbaar wil stellen. Als reactie op dit verzoek heeft de provincie Flevoland laten weten dat medio 2011 nog te vroeg was om hierover een uitspraak te doen. De provincies Noord-Holland, Utrecht en Zuid-Holland hebben elk inmiddels circa 10% bovenop het voor hun regio geormerkte EFRO budget aan overcommittingbudget beschikbaar gesteld.

Op basis van een risicoanalyse van het Flevolandse aandeel in landsdeel West (zie bijlage) blijkt een overcommittingbudget van € 1,5 miljoen noodzakelijk. Dit is minder dan 5% van het voor Flevoland geormerkte EFRO budget.

5. Kanttekeningen

Met betrekking tot de financiering van de uitvoeringskosten zal in de loop van dit jaar of mogelijk in 2014 meer duidelijkheid komen. Ervan uitgaande dat de uitvoering van Europese Programma's ook voor de komende periode (2014-2020) een decentrale aangelegenheid blijft, zal dit nadrukkelijk onderwerp van gesprek zijn met de (P4 en G4) partners bij de totstandkoming van een volgend operationeel programma voor landsdeel West.

Het risico van overcommitteren is dat alle gecommiteerde projecten volledig en tijdig tot voltooiing komen waardoor ook het overcommittingbudget volledig wordt besteed. In dat geval is er meer uitgegeven aan projecten die een bijdrage hebben geleverd aan provinciale doelstellingen. Dit risico zal echter beperkt zijn en neemt bovendien naar verloop van tijd af. Wanneer gedurende de periode 2013 tot en met 2015 projecten worden afgerekend en subsidies worden vastgesteld, worden de niet bestede Europese middelen weer toegevoegd aan het EFRO budget. De daadwerkelijke aanspraak op het overcommittingbudget wordt daardoor in de loop van de

tijd inzichtelijker en waarschijnlijk lager.

6. Vervolgproces

Met betrekking tot het overcommitteringsbudget zal de provincie Flevoland een garantieverklaring afgeven aan de gemeente Rotterdam ter hoogte van maximaal € 1,5 miljoen. Hiermee wordt voldaan aan de voorwaarde die de MA stelt om bovenop het beschikbare EFRO budget voor Flevoland subsidiebeschikkingen af te geven.

7. Advies uit de Opineronde

8. Ontwerp-besluit

Provinciale Staten van Flevoland,

gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten van 5 maart 2013, nummer 1445180.

BESLUITEN:

1. De reserve cofinanciering Europese Programma's 2000-2006 op te heffen (saldo per 31 december 2012 € 4.434.389,-).
2. De vrijvallende middelen toe te voegen aan de algemene reserve ter versterking van de weerstandscapaciteit door middel van de 4^e begrotingswijziging.
3. Binnen de algemene reserve voorlopig € 1.200.000,- te oormerken voor de nog niet gedekte uitvoeringskosten voor de programmaperiode 2007-2013.
4. Een garantstelling af te geven aan Management Autoriteit (gemeente Rotterdam) voor overcommitting Kansen voor West 2007-2013 tot een maximumbedrag van € 1.500.000,-.

Aldus besloten in de openbare vergadering van Provinciale Staten van 10 april 2013 (ov) / 8 mei 2013.

griffier,

voorzitter,

9. Bijlagen

Risicoanalyse Flevolandse projecten Kansen voor West.

10. Ter lezing gelegde stukken

Niet van toepassing.

Gedeputeerde Staten van Flevoland,

secretaris,

voorzitter,

Risicoanalyse Flevolandse projecten Kansen voor West

Het operationeel programma "Kansen voor West" kent een drietal investeringsprioriteiten. Prioriteit 1 "Kennis, innovatie en ondernemerschap" wordt ingezet op een betere benutting van de beschikbare kennis in landsdeel West. Dit komt tot stand door in te zetten op de doorontwikkeling van de sterke clusters; verbetering van kennisuitwisseling en samenwerking tussen bedrijven en kennis-, onderzoeks- en onderwijsinstellingen; en verbetering van de aansluiting tussen vraag en aanbod arbeidsmarkt.

Binnen prioriteit 2 "Attractieve regio's" staan de volgende kansen en bedreigingen centraal: behoud van de aantrekkelijkheid van wonen op het platteland; en vergroting van de aantrekkelijkheid van landschappen.

Prioriteit 3 "Attractieve steden" is erop gericht te investeren in het verbeteren van de kwaliteit van bedrijventerreinen en kantoorlocaties door herstructurering en transformatie; verbeteren van de ontsluiting van binnensteden en bedrijventerreinen; en voorkomen van een dreigende tweedeling in steden.

Onderstaand is per prioriteit het beschikbare EFRO budget weergegeven, het EFRO bedrag dat reeds vastgelegd (gecommitteerd) is in projecten en de verwachte vrijval door onderrealisatie. Voor de goede orde wordt opgemerkt dat naast het EFRO budget voor deze drie investeringsprioriteiten (€ 32,8 miljoen) er ook voor de uitvoeringskosten (technische bijstand) een EFRO budget van € 1.360.000,- beschikbaar is.

Prioriteit 1 "Kennis, innovatie en ondernemerschap" (EFRO budget: € 16.900.000,-)

11 projecten zijn gecommitteerd, waarmee ca. € 16.557.000,- EFRO subsidie gemoeid is. Voor één project is al wel een subsidieaanvraag ingediend, maar nog geen verleningsbeschikking afgegeven. Nadat aan dit project een EFRO subsidie is toegekend, is het volledige EFRO budget in deze prioriteit gecommitteerd.

Vooralsnog wordt in deze prioriteit geen vrijval verwacht. Indien er toch vrijval wordt gerealiseerd kan dit ten goede komen aan een uitbreiding van de Technologische Milieu Innovatieregeling (TMI)

Prioriteit 2 "Attractieve regio's" (EFRO budget: € 4.900.000,-)

4 projecten zijn gecommitteerd, waarmee ca. € 3.440.000,- EFRO gemoeid is. Voor één project dient nog een verleningsbeschikking te worden afgegeven. Hiermee is het volledige budget in deze prioriteit gecommitteerd.

Vrijval uit de volgende projecten in deze prioriteit is mogelijk:

- IIVR-2: Vertraging in afgeven van noodzakelijke vergunningen kan leiden tot een geschatte onderrealisatie van de projectkosten. Geschatte vrijval van EFRO middelen: € 400.000,-.
- Roggebotstaete: Een aanpassing van het project zal leiden tot lagere projectkosten. Geschatte vrijval van EFRO middelen € 400.000,-.

Prioriteit 3 "Attractieve steden" (EFRO budget: € 11.000.000,-)

8 projecten zijn beschikt waarmee ca. € 10.460.000,- EFRO gemoeid is.

Geschatte vrijval uit de volgende lopende projecten is te voorzien om de volgende redenen:

- Atolplaza Lelystad, aanbestedingsvoordelen en lagere projectkosten.
- Cultuurhuis Hommeles Almere, lagere projectkosten door minder activiteiten.
- Upgrading MFC Boswijk Lelystad, aanbestedingsvoordelen.
- Veiligheidsexpo Almere, aanbestedingsvoordelen.

Geschatte vrijval uit deze projecten ca. € 700.000,-.

Totaal geschatte vrijval EFRO middelen € 1.500.000,-.

Dienstjaar 2013 Begrotingswijzigingen exploitatie PS13/04

Datum: 6-3-13

Provinciale Staten van Flevoland besluiten de begroting als volgt te wijzigen:

Mutaties begrotingsthema's

L = Lasten
B = Baten

Thema Onderdeel Omschrijving	L B	Prim. begroting	Oude raming	Mutatie 2013	Nieuwe raming	Doorwerking t.o.v. 2013		2016
						2014	2015	
6 Bestuur								
N651114 Cofinanciering EU-projecten 00-06	B	-	-	-4.434.389	-4.434.389	-	-	-
6.5 Reserves	B	-18.548.687	-23.830.046	-4.434.389	-28.264.435	-	-	-
N651011 Algemene reserve	L	914.225	914.225	4.434.389	5.348.614	-	-	-
6.5 Reserves	L	17.815.400	17.875.640	4.434.389	22.310.029	-	-	-
Totaal 6 Bestuur		-100.069.493	-105.350.852	-	-105.350.852	-	-	-
Saldo van lasten en baten		-	-	0	0	-	-	-

Aldus besloten in de vergadering van
de griffier, de voorzitter

in enkelvoud ter kennis neming gezonden aan de
Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties